

ASPECTE PRIVIND MIJLOACELE DE
PROBĂ ÎN PROCEDURA FISCALĂ ÎN
LUMINA NOULUI COD DE
PROCEDURĂ FISCALĂ

Georgiana CIMPU*

Abstract: Mijloacele de probă ce pot fi administrate în procedura fiscală și la care ne vom referi în continuare sunt solicitarea informațiilor, solicitarea de expertize, folosirea înscrisurilor și efectuarea de constatări la fața locului.

Cuvinte cheie: mijloace de probă, procedură, solicitarea informațiilor, contribuabil, expertiză fiscală, folosirea înscrisurilor, constatarea la fața locului

Procedura fiscală reprezintă ansamblul actelor și operațiunilor privind administrarea impozitelor și taxelor¹.

Conform dispozițiilor art. 55 din *Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală*², care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2016, pentru determinarea stării de fapt fiscale, organul fiscal, în condițiile legii, administrează mijloace de probă, putând proceda la: solicitarea informațiilor, de orice fel, din partea contribuabililor și a altor persoane, solicitarea de expertize, folosirea înscrisurilor, efectuarea de constatări la fața locului, efectuarea, în condițiile legii, de controale curente, operative și inopinate sau controale tematice, după caz.

*Solicitarea informațiilor*³

Solicitarea informațiilor, ca mijloc de probă în procedură fiscală, este reglementat de art. 57-62 din noul Cod de procedură fiscală. Astfel, organul fiscal poate solicita informații pentru stabilirea stării de fapt fiscale atât de la contribuabil, cât și de la alte persoane.

ASPECTS CONCERNING THE
EVIDENCES IN TAX PROCEEDINGS
IN LIGHT OF THE NEW TAX
PROCEDURE CODE

Georgiana CIMPU**

Abstract: Manage evidences that can be administered in tax procedure and to which we refer are still requesting information, requesting expertises, using of documents and conducting on-site findings.

Key words: evidences, Tax Procedure Code, requesting information, taxpayer, tax expertise, tax body, using documents, onsite finding.

Tax procedure means all acts and transactions concerning the administration of taxes²⁸.

Under the provisions of art. 55 of Law no. 207/2015 regarding the Tax Procedure Code²⁹, which will come into force on 1st January 2016, for determining the actual tax situation, the tax body, under the law, can manage evidences, proceeding to: requesting information, of any kind, from taxpayers and other persons, requesting expertises, using of documents, conducting on-site findings, conducting, under the law, of current controls, operational controls and unannounced or thematic controls, as appropriate.

*Request for information*³⁰

Request information, as evidence in tax procedure is governed by art. 57-62 of the new Tax Procedure Code. Thus, the tax body may require information to establish the actual fiscal situation, both from taxpayers and from other people.

Also, the tax body may request the

* Masterand, Master Carieră Judiciară, Facultatea de Științe Juridice, Universitatea “Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu

** Master in Judicial Career, Faculty of Juridical Sciences, University “Constantin Brâncuși” of Târgu-Jiu

De asemenea, organul fiscal poate solicita prezența contribuabilului la sediul său pentru a da informații și lămuriri necesare stabilirii stării fiscale a acestuia. Contribuabilul sau altă persoană împuternicită de acesta are obligația de a furniza organului fiscal informațiile necesare pentru determinarea stării de fapt fiscale reale⁴.

Contribuabilul/Plătitorul sau altă persoană împuternicită de acesta are obligația de a furniza organului fiscal informațiile necesare pentru determinarea stării de fapt fiscale. Tot în vederea determinării stării de fapt fiscale, organul fiscal are dreptul să solicite informații și altor persoane cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice, iar acestea au obligația de a furniza informațiile solicitate. Informațiile furnizate de alte persoane se iau în considerare numai în măsura în care sunt confirmate și de alte mijloace de probă⁵.

Cererea de furnizare a informațiilor se formulează în scris. În cerere organul fiscal trebuie să specifice natura informațiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale și documentele care susțin informațiile furnizate⁶.

Declarația persoanelor obligate să furnizeze informații va fi, după caz, prezentată sau consemnată în scris⁷.

Expertiza

În literatura de specialitate, expertiza a fost definită ca fiind „un raport (declarație) întocmită de un specialist numit expert, asupra unor stări și împrejurări de fapt, a căror lămurire este necesară pentru a asigura soluționarea justă a unei cauze (litigiu)”⁸.

Expertiza, ca mijloc de probă în procedura fiscală a fost definită ca fiind un mijloc de probă ce constă în analizarea de către un expert a situației fiscale a contribuabilului în vederea stabilirii stării de fapt fiscale și întocmirea unui raport de expertiză fiscală⁹.

Expertul nu este nici judecător și nici martor, ci un consultant care ajută organul

presence of the taxpayer at its premises to give information and clarification required to establish his tax status. The taxpayer or other person authorized by him is obliged to provide necessary information to the tax body for determining the actual real tax situation³¹.

The taxpayer / payer or other person authorized by him is obliged to provide to the tax body the information necessary for determining the actual tax situation. Also, in order to determine the actual fiscal situation, the tax body is entitled to request information from other people with whom the taxpayer / payer has or had economic or legal relationships, who are obliged to provide the information requested. The information provided by other persons shall be considered only if they are confirmed by other evidences.³²

The request for information shall be in writing. In the request, tax body must specify the nature of the information required to determine the actual fiscal situation and the documents supporting provided informations.³³

Declaration of the persons obligated to provide information, will be presented, as appropriate, either orally or in writing³⁴.

Expertise

In specialty literature, expertise was defined as "a report (statement) prepared by an specialist appointed expert, on certain conditions and circumstances of fact, whose clarification is needed to ensure fair settlement of a case (litigation)".³⁵

Expertise, as evidence in the tax procedure has been defined as a form of evidence consisting of an expert analysis of the taxpayer's tax situation in order to determine the actual fiscal and to prepare a tax expertise report.³⁶

The expert is neither judge nor witness, but a consultant who helps tax body in solving certain specialized issues.³⁷

Under the provisions of art. 63, para. 1 of the new Tax Procedure Code, the tax body has the right to use the services of an

fiscal în rezolvarea unor probleme de specialitate¹⁰.

Conform dispozițiilor art. 63, alin. 1 din noul Cod de procedură fiscală, organul fiscal are dreptul de a apela la serviciile unui expert pentru întocmirea unei expertize ori de câte ori consideră necesar. Organul fiscal este obligat să comunice contribuabilului numele expertului, alin 2 al art. 63 prevăzând posibilitatea contribuabilului de a numi un expert pe cheltuiala proprie.

Din interpretarea acestor dispoziții reiese că expertiza poate fi dispusă de către organul fiscal, dar i se dă și contribuabilului dreptul de a numi un expert. Deci alături de expertul numit de organul fiscal, poate participa și un expert numit de contribuabil. În cazul în care va participa și un expert numit de către contribuabil, putem vorbi de o expertiză contradictorie în domeniul fiscal. Dacă pentru efectuarea expertizei fiscale judiciare au fost desemnați mai mulți experți și aceștia au opinii distincte, lucrarea trebuie, în mod obligatoriu, să cuprindă opinia motivată a fiecăruia, aceasta fiind consemnată în cuprinsul aceluiași raport sau într-o anexă la acesta. Precizăm însă că opinia separată a experților, cuprinsă în raportul de expertiză fiscală sau într-o anexă la acesta, nu va fi comunicată în mod direct părților, ci va fi depusă la organul care a solicitat efectuarea expertizei.

Organul fiscal care a dispus expertiza va suporta din bugetul propriu onorariul stabilit pentru expertiză.

Onorariul definitiv privind expertizele judiciare va fi stabilit de organul care a dispus efectuarea expertizei, în funcție de complexitatea și de volumul de muncă alocat respectivei lucrări.

După cum se observă, "în domeniul fiscal expertiza are caracter facultativ, aceasta putând fi dispusă de către organul fiscal sau de către contestator atunci când se consideră că este necesară lămurirea unor

expert to prepare an expertise whenever it considers necessary. The tax body is obliged to name the taxpayer expert, para. 2 of art. 63 providing the possibility for the taxpayer to appoint an expert at his own expense.

By the interpretation of these provisions, it results that expertise can be ordered by tax body, but also the taxpayer is given the right to appoint an expert. So along with the expert appointed by the fiscal body, there can participate also the expert appointed by the taxpayer. Where there will participate in an expert appointed by the taxpayer, we can speak of a contradictory expertise in tax matters. If for judicial tax expertise were appointed several experts and they have different opinions, the work must necessarily contain a reasoned opinion of each one, that being recorded in the content of that report or in an annex of it. We mention that, however, that the separate opinion of experts, contained in tax expertise report or in an annex of it shall not be communicated directly to the parties, but will be submitted to the body which has requested the expertise.

The tax body who has ordered the expertise shall support from its own budget the fee set for expertise.

The definitive fee concerning judicial tax expertise will be determined by the body that ordered the expertise, depending on the complexity and amount of work assigned to that work.

As it can be seen, "expertise in tax has a voluntary character, it can be ordered by tax body or by the objector when he considers it necessary to clarify certain aspects of the tax appeal".³⁸

The expertise is administered in tax appeal procedure tax settlement³⁹, non-contentious procedure, but also when verifying personal tax situation by the tax bodies to determine the actual fiscal situation.

In the tax area, it is usually requested legal advice in tax, *tax expertise* to clarify issues concerning taxation, *auditing*

aspecte legate de contestația fiscală”¹¹.

Expertiza se administrează în procedura fiscală a soluționării contestației fiscale¹², procedură necontencioasă, precum și în cazul verificării situației fiscale personale de către organele fiscale pentru a determina starea de fapt fiscală.

În domeniul fiscal, de obicei, este solicitată opinia unui specialist în domeniul fiscal, *expertiza fiscală* pentru clarificarea unor aspecte de natură fiscală, *expertiza contabilă*, aceasta fiind necesară pentru verificarea documentelor contabile pentru a constata lipsurile din gestiune, verificarea efectuării înregistrărilor legale în contabilitate, verificarea registrelor pentru persoane juridice, etc. De asemenea, în domeniul financiar se apelează și la *expertiza tehnică* pentru lămurirea unor probleme în legătură cu bunurile impozabile¹³.

În ceea ce privește *expertiza fiscală*, aceasta este reglementată de Hotărârea Camerei Consultanților Fiscali nr. 13/2008 pentru aprobarea Normelor privind realizarea de expertize fiscale la solicitarea instanțelor judecătorești, organelor de cercetare penală, organelor fiscale sau a altor părți interesate, modificată prin Hotărârea Camerei Consultanților Fiscali nr. 13/2011¹⁴. Astfel, potrivit pct. 2 din Norme, expertizele fiscale pot fi efectuate numai de către consultanții fiscali - membri activi ai Camerei Consultanților Fiscali.

Potrivit pct. 3 din aceste Norme, expertizele fiscale se clasifică în: judiciare și extrajudiciare.

Expertizele fiscale judiciare se referă la obligațiile ce fac obiectul veniturilor la bugetul consolidat al statului și pentru alte impozite și taxe similare în relația cu alte țări. Expertizele fiscale judiciare constituie mijloace de probă în justiție, având ca scop principal atât stabilirea adevărului, cât și justa soluționare a cauzelor aflate în faza de cercetare sau de judecată. După natura cauzelor în care se dispun, expertizele judiciare pot fi clasificate în: expertize fiscale judiciare dispuse în cauze

expertise, which is needed to verify the accounting records to find flaws in management, verification of records statutory accounting check records for legal persons, etc. Also in the financial domain, it is used also the technical expertise is for clarifying certain issues related to taxable assets.⁴⁰

Regarding *tax expertise*, it is governed by the Chamber of Tax Advisors Case no. 13/2008 approving the Norms regarding the realization of tax expertise at the request of the courts, criminal investigation bodies, tax bodies and other stakeholders, as amended by Resolution of Chamber of Tax Advisors no 13/2011⁴¹. According to pt. 2 of the Norms, tax expert can be performed only by tax advisers - active members of the Chamber of Tax Advisors.

According pt. 3 of these rules, tax expertise are as follows: judicial and extrajudicial.

Judicial tax expertises cover legal obligations that are subject to the state budget income and other taxes and similar charges in relation to other countries. Judicial tax expertises constitute legal tax expert evidence in court, primarily aimed at both the establishment of truth and fair settlement of the cases under investigation or trial phase. Once the nature of the cases are disposed, judicial expertise can be classified into: judicial tax expertise in civil cases; judicial tax expertises disposed in criminal cases; judicial tax expertises disposed in other cases.

The main necessity of judicial expertise judicial tax is given by the complexity and diversity of stock movements and their peculiarities in different sectors.

Judicial tax expertises have as object the research of economic facts and activities and the establishment of tax burdens arising from them.

Thus, if the court deems it necessary to clarify certain factual

civile; expertize fiscale judiciare dispuse în cauze penale; expertize fiscale judiciare dispuse în alte cauze.

Principala necesitate a expertizelor judiciare fiscale judiciare este dată de complexitatea și diversitatea mișcărilor de valori și particularităților acestora în diferitele sectoare de activitate.

Expertizele fiscale judiciare au ca obiect cercetarea faptelor și activităților economice și stabilirea sarcinilor fiscale ce decurg din acestea.

Astfel, în cazul în care instanța consideră că se impune, pentru lămurirea unor împrejurări de fapt, să cunoască părerea unor specialiști, acesta va numi, la cererea părților sau din oficiu, unul sau trei experți, stabilind prin încheiere de ședință punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe și termenul în care trebuie efectuată expertiza, durata de timp necesară efectuării expertizei, poziția părților și condițiile de plată necesare efectuării expertizei.

Menționăm că sarcina efectuării expertizei fiscale de către consultanții fiscali are caracter obligatoriu, neputând fi refuzată decât în cazul invocării unor motive întemeiate.

Refuzul expertului de a primi lucrarea, precum și nedepunerea în termenul stabilit sau refuzul de a da lămuririle solicitate se sancționează cu amendă judiciară.

Expertizele fiscale extrajudiciare sunt acele expertize solicitate unui consultant fiscal de către orice persoană interesată în vederea stabilirii realității și legalității obligațiilor de natură fiscală. Utilizatorii informațiilor puse la dispoziție de către consultanții fiscali, prin intermediul raportului de expertiză fiscală extrajudiciară, pot fi: organele fiscale, operatorii economici, asociațiile și alte persoane interesate, orice persoană fizică sau juridică.

*Folosirea înscrisurilor*¹⁵

Potrivit art. 64 din noul Cod de

circumstances, to know the opinion of specialists, it will be called at the request of the parties or ex officio, one or three experts, establishing by court decision there points where they will decide and the term decide to be carried out expertise, the time required for the expertise, the position of the parties and payment conditions necessary for the expertise.

We mention that the expertise in tax burden by tax advisors shall be binding and can not be refused only in the case invoking of valid reasons.

The refusal to receive expertise work and failure to realise it within the deadline or failing to give required explanations is punishable with judicial fine.

Extrajudicial tax expertises are the expertises required of a tax consultant by any interested person to establish the reality and legality of tax obligations. The users of information provided by tax advisors through extrajudicial tax expertise report can be: the tax bodies, economic operators, associations and other stakeholders, any person or entity.

*Using of documents*⁴²

According to art. 64 of the new Tax Procedure Code, in order to establish the actual fiscal situation, the taxpayer/payer has the obligation to provide to the fiscal body the registers, records, business documents and any other documents. To the same purpose, the tax body has the right to request documents also to other persons with whom the taxpayer had or have economic or legal relations.

Tax body may request the provision of documents to the office or at the tax domicile of the person required to submit them.

In tax procedural law, the document is "an evidence consisting of any written document or document certifying the existence of a fiscal fact or a situation relating to them"⁴³

The tax body has the right to detain, to protect against disposal or destruction, regardless of where they are stored,

procedură fiscală, în vederea stabilirii stării de fapt fiscale, contribuabilul/plătitorul are obligația să pună la dispoziția organului fiscal registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrisuri. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite înscrisuri și altor persoane cu care contribuabilul are sau a avut raporturi economice sau juridice.

Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte.

În dreptul procedural fiscal, înscrisul reprezintă „un mijloc de probă ce constă în orice act scris sau document prin care se atestă existența unui fapt fiscal, ori o anumită situație privitoare la acestea”¹⁶

Organul fiscal are dreptul să rețină, în scopul protejării împotriva înstrăinării sau distrugerii, indiferent de mediul în care sunt stocate, documente, acte, înscrisuri, registre și documente financiar-contabile în original sau orice element material care face dovada stabilirii, înregistrării și achitării obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, pe o perioadă de cel mult 30 de zile. În cazuri excepționale, cu aprobarea conducătorului organului fiscal, perioada de reținere poate fi prelungită cu cel mult 90 de zile¹⁷.

Noul Cod de procedură fiscală introduce dreptul contribuabilului/plătitorului de a solicita copii ale documentelor reținute, atât timp cât acestea sunt în posesia organului fiscal.

Dovada reținerii documentelor o constituie actul întocmit de organul fiscal, în care sunt specificate toate elementele necesare individualizării probei sau dovezii respective, precum și mențiunea că aceasta a fost reținută, potrivit dispozițiilor legale, de către organul fiscal. Actul se întocmește în două exemplare și este semnat de organul fiscal și de contribuabil/plătitor, un exemplar comunicându-i-se contribuabilului/plătitorului¹⁸.

În cazul în care pentru stabilirea stării de fapt fiscale contribuabilul/plătitorul pune la dispoziția organului fiscal înscrisuri sau

documents, papers, documents, records and financial and accounting documents in original or any material element that proves the assessment, record and payment obligations tax the taxpayer / payer for a period not exceeding 30 days. In exceptional cases, with the approval of the leader of the fiscal body, the retention period may be extended by 90 days.⁴⁴

The new Tax Procedure Code introduces the right of the taxpayer / payer to request copies of the detained documents, as long as they are in possession of the fiscal body.

The proof of documents detention is the declaration done by the tax body, which specifies all the necessary elements for the individualization of that evidence, but also an indication that it has been retained, according to the law, by the tax body. The document shall be in duplicate and signed by the tax authorities and the taxpayer / payer, a copy pointing out to the taxpayer/payer.⁴⁵

In the case in which to establish the actual fiscal situation the taxpayer/payer provides to the tax body documents or other original acts, they shall be returned to the taxpayer/ payer, keeping a copy, according to the original, only of the relevant tax documents. Compliance of the copies with the original is carried out by the taxpayer/payer through the mention "according to the original" and his signature.⁴⁶

Whenever taxpayer/payer submits to the tax body a document signed by a natural or legal person exercising specific activities of regulated professions such as tax consulting, auditing, auditing, evaluation, the document must contain the full name or naming of the person and its fiscal identification code assigned by the competent tax body.⁴⁷

If the law provides for depositing by the taxpayer/payer of copies of documents, they must be certified by the taxpayer/payer for compliance with the original.⁴⁸

*Onsite finding*⁴⁹

alte documente, în original, acestea se înapoiază contribuabilului/plătitorului, păstrându-se în copie, conform cu originalul, numai înscrisuri relevante din punct de vedere fiscal. Conformitatea cu originalul a copiilor se efectuează de către contribuabil/plătitor prin înscrierea mențiunii „conform cu originalul“ și prin semnătura acestuia¹⁹.

Ori de câte ori contribuabilul/plătitorul depune la organul fiscal un document semnat de către o persoană fizică sau juridică care exercită activități specifice unor profesii reglementate, cum ar fi consultanță fiscală, audit financiar, expertiză contabilă, evaluare, documentul trebuie să conțină în mod obligatoriu și numele și prenumele sau denumirea persoanei în cauză, precum și codul de identificare fiscală al acesteia atribuit de organul fiscal competent²⁰.

În cazul în care legea prevede depunerea de către contribuabil/plătitor de copii ale unor documente, acestea trebuie certificate de contribuabil/plătitor pentru conformitate cu originalul²¹.

Constatarea la fața locului²²

Art. 65 din noul Cod de procedură fiscală prevede posibilitatea organului fiscal de a efectua o constatare la fața locului, întocmind în acest sens proces-verbal de constatare. Potrivit dispozițiilor aceluiași art. 65, alin. 2, procesul verbal de constatare trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) data și locul unde este încheiat;
- b) numele, prenumele și calitatea persoanei împuternicite, precum și denumirea organului fiscal din care face parte aceasta;
- c) temeiul legal în baza căruia s-a efectuat constatarea la fața locului;
- d) constatările efectuate la fața locului;
- e) susținerile contribuabilului/plătitorului, ale experților sau ale altor persoane care au participat la efectuarea constatării;

Art. 65 of the new Tax Procedure Code provides tax body possibility to make a finding on the spot in compiling this report of the finding. According to the provisions of the same article. 65, para. 2, the record of finding must include at least the following elements:

- a) the date and place where it is concluded;
- b) the name and status of the person empowered and fiscal name of the body of which it forms part;
- c) the legal basis of which was ascertained the onsite finding;
- d) the findings made onsite;
- e) the claims of the taxpayer/payer, experts or other persons who participated in making the finding;
- f) the signature of the authorized person and the persons referred to in subparagraph e). In case of refusal of signing by the persons referred to in lett. e), so mention in the record of finding;
- g) the terms deemed appropriate.

Taxpayers are required to allow to officials authorized by the tax body to carry out an onsite finding, but also to the experts used in such actions to access their lands, rooms and other premises, to the extent that this is necessary to make tax ascertainties. The fiscal body has the obligation to timely notify the holders of lands or premises concerning onsite finding.

The legal text does not regulate any term in this regard.⁵⁰ In literature, it was proposed, as lege ferenda, that the expression "timely" be replaced with a term expressly reasonable, in which the holders of the lands or premises to be notified, so that they can participate in person or by representative, at onsite finding and to express agreement or objections on those found onsite recorded in the court decision concluded with this occasion⁵¹.

Individuals will be informed of their right to refuse entry into their home or residence. In case of refusal, access to the

f) semnătura persoanei împuternicite, precum și a persoanelor prevăzute la lit. e). În caz de refuz al semnării de către persoanele prevăzute la lit. e), se face mențiune despre aceasta în procesul-verbal;

g) alte mențiuni considerate relevante.

Contribuabilii sunt obligați să permită funcționarilor împuterniciți de organul fiscal pentru a efectua o cercetare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal. Organul fiscal are obligația de a înștiința în timp util pe deținătorii terenurilor ori incintelor respective despre cercetarea la fața locului.

Textul legal nu reglementează vreun termen în acest sens²³. În literatura de specialitate, s-a propus, de lege ferenda, ca expresia „timp util” să fie înlocuită cu un termen expres, rezonabil în care deținătorii terenurilor ori incintelor respective să fie înștiințați, astfel încât aceștia să participe, personal sau prin reprezentant, la cercetarea la fața locului și să-și exprime acordul sau obiecțiunile cu privire la cele constatate la fața locului și consemnate în procesul-verbal încheiat cu această ocazie²⁴.

Persoanele fizice vor fi informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reședință. În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reședința persoanei fizice se face cu autorizarea instanței judecătorești competente, dispozițiile privind ordonanța președințială din Codul de procedură civilă fiind aplicabile. La cererea organului fiscal, organele de poliție, jandarmerie ori alți agenți ai forței publice sunt obligați să îi acorde sprijinul pentru realizarea cercetării la fața locului.

După cum reiese din art. 65 din noul Cod de procedură fiscală, constatările la fața locului se efectuează de către organul fiscal, și nu de către instanța de judecată²⁵.

Așa cum s-a afirmat în literatura de

domicile or residence of the individual will be done through competent court authorization, the presidential ordinance provisions of the Code of Civil Procedure being applicable. At the request of the tax body, police bodies, military police and other agents of the public force are obliged to provide support for the conduct of onsite finding.

As reflected in art. 65 of the new Tax Procedure Code, onsite finding is carried out by tax bodies, and not by the court.⁵²

As it stated in the literature, the action of onsite finding undertaken to determine the actual fiscal situation "is not a tax audit action"⁵³.

Regarding the burden of proof, "each of the subjects of tax legal relation has the burden of proving their claims against the other subject."⁵⁴

It is important to note that the legislature the new Tax Procedure Code provides the possibility for tax bodies to administer, in the terms set by law, evidences in order to determine the actual fiscal situation, having the right to request information of any kind from taxpayers and other persons, but also to request expertises or use documents. We also note that, according to the new tax procedural legislation, they can be done onsite findings or they may perform, according to the provisions of the law, current, operational and unannounced controls or thematic controls.

References:

O. M. Cilibiu, *The administrative justice and tax administrative contentious*, Juridical Universe Publishing House, Bucharest, 2010.

O. M. Cilibiu, *Documents - Evidence In Fiscal Procedure*, Annals of "Constantin Brancusi", Tg-Jiu, Juridical Sciences Series, no. 2/2011, p. 136, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-2/11_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.doc.pdf

specialitate, acțiunea de constatare la fața locului desfășurată în vederea determinării stării de fapt fiscale „nu reprezintă o acțiune de inspecție fiscală”²⁶.

În ceea ce privește sarcina probei, "fiecare dintre subiectele raportului juridic fiscal are obligația de a proba cele ce le susține față de celălalt subiect"²⁷.

Așadar, este important a se reține că legiuitorul noului Cod de procedură fiscală prevede posibilitatea organelor fiscale de a administra, în condițiile stabilite de lege, mijloace de probă, în vederea determinării stării de fapt fiscale, acesta având dreptul de a solicita informațiilor, de orice fel, din partea contribuabililor și a altor persoane, precum și de a solicita expertize ori de a folosi înscrisuri. De asemenea, observăm că, potrivit prevederilor noii legislații procedurale fiscale, acesta poate realiza constatări la fața locului ori poate efectua, în condițiile prevăzute de lege, controale curente, operative și inopinate sau controale tematice.

Bibliografie:

O. M. Cilibiu, *Justiția administrativă și contenciosul administrativ-fiscal*, Editura Universul Juridic, București, 2010.

O. M. Cilibiu, *Înscrisurile - mijloc de probă în procedura fiscală*, Analele Universității „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu, Seria Științe Juridice, nr. 2/2011, p. 136, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-2/11_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.doc.pdf

O. M. Cilibiu, *Expertiza-mijloc de probă în procedura fiscală*, Analele Universității „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu, Seria Științe Juridice, nr. 3/2011, p. 174, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-3/15_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf

O. M. Cilibiu, *Cercetarea la fața locului - mijloc de probă în cadrul procedurii fiscale*, Analele Universității „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu, Seria Științe Juridice, nr. 1/2011, pp. 204-205, <http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011->

O. M. Cilibiu, *Expertise- An Evidence Means In Fiscal Procedure*, in Annals of "Constantin Brancusi", Tg-Jiu, Juridical Sciences Series, no. 3/2011, p. 174, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-3/15_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf

O. M. Cilibiu, *Research On The Scene - Evidence As Part Of The Fiscal Procedure*, Annals of "Constantin Brancusi", Tg-Jiu, Juridical Sciences Series, no. 1/2011, pp. 204-205, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-1/13_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf

N.C. Dariescu, *Tax Procedure Law // Fiscal Procedure Law*, Lumen Publishing House, Iasi, 2009.

D. Dascălu, *Treaty Of Tax Contentious*, Hamangiu Publishing House, Bucharest, 2014.

A. Fanu-Moca, *Fiscal Contentious*, Publishing C. H. Beck, 2006.

H. Sasu Țătu L., D. Pătroi, *Tax Procedure Code. Comments and explanations* C. H. Beck Publishing House, 2008.

Law no. 207/2015 regarding the Tax Procedure Code, published in the Official Gazette. of Romania, Part I, no. 547 of 23/07/2015.

Government Ordinance no.92/2003 regarding Tax Procedure Code, with subsequent amendments.

Chamber of Tax Advisors Case no. 13/2008 approving the Norms regarding the realization of tax expertise at the request of the courts, criminal investigation bodies, tax bodies and other stakeholders, as amended by Resolution of Chamber of Tax Advisors no 13/2011(published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 715 of 11.10.2011).

1/13_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf

N. C. Dariescu, *Drept procedural fiscal//Fiscal Procedure Law*, Editura Lumen, Iași, 2009.

D. Dascălu, *Tratat de contencios fiscal*, Editura Hamangiu, București, 2014.

A. Fanu Moca, *Contenciosul fiscal*, Editura C. H. Beck, București, 2006.

H. Sasu, L. Țâțu, D. Pătroi, *Codul de procedură fiscală. Comentarii și explicații*, Editura C. H. Beck, București, 2008.

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 547 din 23.07.2015.

O. G. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Camerei Consultanților Fiscali nr. 13/2008 pentru aprobarea Normelor privind realizarea de expertize fiscale la solicitarea instanțelor judecătorești, organelor de cercetare penală, organelor fiscale sau a altor părți interesate, modificată prin Hotărârea Camerei Consultanților Fiscali nr. 13/2011(publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 715 din 11.10.2011).

¹ Referitor la administrarea impozitelor și taxelor, potrivit art. 1, alin. 2 din noul Cod de procedură fiscală, prin administrarea creanțelor fiscale se înțelege oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu: înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale; declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale; soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale; asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu; aplicarea sancțiunilor în condițiile legii.

² Publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 547 din 23.07.2015.

³ A se vedea O. M. Cilibiu, *Justiția administrativă și contenciosul administrativ-fiscal*, Editura Universul Juridic, București, 2010, p. 207.

⁴ Când este cazul solicitarea va fi făcută în scris și va cuprinde în mod obligatoriu: data, ora și locul la care contribuabilul este obligat să se prezinte; baza legală a solicitării; scopul solicitării; documentele pe care contribuabilul este obligat să le prezinte.

⁵ Art. 58, alin. 1 din noul Cod de procedură fiscală

⁶ Art. 58, alin. 2 din noul Cod de procedură fiscală

⁷ Art. 58, alin. 3 din noul Cod de procedură fiscală

⁸ N. C. Dariescu, *Drept procedural fiscal//Fiscal Procedure Law*, Editura Lumen, Iași, 2009, p. 129.

⁹ O. M. Cilibiu, *Expertiza-mijloc de probă în procedura fiscală*, *Analele Universității „Constantin Brâncuși”*, Tg-Jiu, Seria Științe Juridice, nr. 3/2011, p. 174, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-3/15_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf

¹⁰ Trib. Suprem, s. civ., dec. nr. 2695/1974, în R. R. D. nr. 8/1975, p. 68, apud H. Sasu, L. Țâțu, D. Pătroi, *Codul de procedură fiscală. Comentarii și explicații*, Editura C. H. Beck, București, 2008, p. 157.

¹¹ O. M. Cilibiu, *Justiția administrativă ..op. cit.*, 2010, p. 208.

- ¹² În ceea ce privește contestația fiscală, a se vedea O. M. Cilibiu, *Justiția administrativă...*, op. cit., p. 192.
- ¹³ O. M. Cilibiu, *Expertiza-.....* p. 175.
- ¹⁴ Publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 715 din 11.10.2011.
- ¹⁵ A se vedea, O. M. Cilibiu, *Justiția administrativă ..op. cit.*, 2010, p. 209.
- ¹⁶ O. M. Cilibiu, *Înscrisurile - mijloc de probă în procedura fiscală*, Analele Universității „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu, Seria Științe Juridice, nr. 2/2011, p. 136, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-2/11_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.doc.pdf.
- ¹⁷ Art. 64, alin. 3 din noul Cod de procedură fiscală
- ¹⁸ Art. 64, alin. 4 din noul Cod de procedură fiscală
- ¹⁹ Art. 64, alin. 5 din noul Cod de procedură fiscală
- ²⁰ Art. 64, alin. 6 din noul Cod de procedură fiscală
- ²¹ Art. 64, alin. 7 din noul Cod de procedură fiscală
- ²² O. G. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală reglementează cercetarea la fața locului.
- ²³ A. Fanu Moca, *Contenciosul fiscal*, Editura C. H. Beck, București, 2006, p. 225.
- ²⁴ O. M. Cilibiu, *Justiția administrativă...op. cit.*, p. 209.
- ²⁵ A se vedea în acest sens O. M. Cilibiu, *Cercetarea la fața locului - mijloc de probă în cadrul procedurii fiscale*, Analele Universității „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu, Seria Științe Juridice, nr. 1/2011, pp. 204-205, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-1/13_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf
- ²⁶ Idem, p. 208.
- ²⁷ D. Dascălu, *Tratat de contencios fiscal*, Editura Hamangiu, București, 2014, p.291.
- ²⁸ Regarding the administration of taxes, according to art. 1, para. 2 of the new Tax Procedure Code, by administering tax claims means any of the activities of tax bodies in relation to: registration of taxpayers / payers and other subjects of tax legal relations; declaration, assessment, control and collection of tax receivables; solving appeals against fiscal administrative acts; assistance / guidance to taxpayers / payers on request or ex officio; sanctions under the law.
- ²⁹ Published in the Official Gazette. of Romania, Part I, no. 547 of 23/07/2015.
- ³⁰ See O. M. Cilibiu, *The administrative justice and tax administrative contentious*, Juridical Universe Publishing House, Bucharest, 2010, p. 207.
- ³¹ Where appropriate request shall be in writing and shall include the following: the date, time and place at which the taxpayer is required to present; the legal basis of the request; purpose of the request; documents that the taxpayer is obliged to present.
- ³² Art. 58, para. 1 of the new Tax Procedure Code
- ³³ Art. 58, para. 2 of the new Tax Procedure Code
- ³⁴ Art. 58, para. 3 of the new Tax Procedure Code
- ³⁵ N.C. Dariescu, *Tax Procedure Law // Fiscal Procedure Law*, Lumen Publishing House, Iasi, 2009, p. 129.
- ³⁶ O. M. Cilibiu, *Expertise- An Evidence Means In Fiscal Procedure*, in Annals of "Constantin Brancusi", Tg-Jiu, Juridical Sciences Series, no. 3/2011, p. 174, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-3/15_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf
- ³⁷ Trib. Supreme s. Civ., in December. no. 2695/1974 in R. R. D. No. 8/1975, p. 68, as cited in H. Sasu Țătu L., D. Pătroi, *Tax Procedure Code. Comments and explanations* C. H. Beck Publishing House, 2008, p. 157.
- ³⁸ O. M. Cilibiu, *The Administrative Justice ..op. cit.*, 2010, p. 208.
- ³⁹ As regards tax appeal, see O. M. Cilibiu, *The Administrative Justice ...*, op. cit., p. 192.
- ⁴⁰ O. M. Cilibiu, *Expertise-.....* p. 175.
- ⁴¹ Published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 715 of 11.10.2011.
- ⁴² See O. M. Cilibiu, *The Administrative Justice ..op. cit.*, 2010, p. 209.
- ⁴³ O. M. Cilibiu, *Documents - Evidence In Fiscal Procedure*, Annals of "Constantin Brancusi", Tg-Jiu, Juridical Sciences Series, no. 2/2011, p. 136, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-2/11_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.doc.pdf.
- ⁴⁴ Art. 64, para. 3 of the new Tax Procedure Code
- ⁴⁵ Art. 64, para. 4 of the new Tax Procedure Code
- ⁴⁶ Art. 64, para. 5 of the new Tax Procedure Code
- ⁴⁷ Art. 64, para. 6 of the new Tax Procedure Code
- ⁴⁸ Art. 64, para. 4 of the new Tax Procedure Code
- ⁴⁹ The Government Ordinance no.92/2003 regarding Tax Procedure Code regulated under the title investigation on the spot.
- ⁵⁰ A. Fanu-Moca, *Fiscal Contentious*, Publishing C. H. Beck, 2006, p. 225.

⁵¹ O. M. Cilibiu, *The Administrative Justice ..op. cit.*, 2010, p. 209.

⁵² See in this regard O. M Cilibiu, *Research On The Scene – Evidence As Part Of The Fiscal Procedure*, Annals of "Constantin Brancusi", Tg-Jiu, Juridical Sciences Series, no. 1/2011, pp. 204-205, http://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/2011-1/13_OCTAVIA_MARIA_CILIBIU.pdf

⁵³ Idem, p. 208.

⁵⁴ D. Dascălu, *Treaty Of Tax Contentious*, Hamangiu Publishing House, Bucharest, 2014, p.291.